

Awardwinnende film 'Grosse Freiheit' brengt een innige liefde in beeld

Als beminnen een verzetsdaad wordt

In het naoorlogse Duitsland belandt een man voor de zoveelste maal achter de tralies. Zijn misdrijf? Zijn geaardheid.

RUBEN AERTS

F

'Grosse Freiheit'
(Great freedom)
Van: Sebastian Meise
Met: Franz Rogowski, Georg
Friedrich, Anton von Lucke,
Thomas Prenn (116 min.)
★★★★★

Het jaar is 1968 en Hans houdt van mannen. Daar is niets crimineels aan, behalve dan in het Duitsland van toen. Hans wordt er vele malen op betrapt heren lief te hebben en telkens vliegt hij achter de tralies, waar hij telkens dezelfde oude bekenden terugziet. "Je kunt het gewoon niet laten, hé". Er is meer dan één manier

om te vechten voor vrijheid. Er zijn de juridische en politieke paden en er is de weg van het luideste woord. Maar Hans houdt het eenvoudiger – schijnbaar althans. Of toch meer ingetogen: hij volhardt in liefde. Omdat je niet zomaar kan veranderen wie je bent, schikt hij zich in de gevolgen. Beminnen is een verzetsdaad in de weergaloze film *Grosse Freiheit*.

De Oostenrijkse cineast Sebastian Meise vond inspiratie in ware feiten, die zo mogelijk nog meer onthutsen. Hij ontdekte hoe homoseksuelen aan het einde van de Tweede Wereld-

oorlog, nadat ze door de geallieerden bevrijd werden uit de horror van de concentratiekampen, meteen opnieuw gevangenen werden gezet. Volgens paragraaf 175 van de Duitse strafwet was homoseksualiteit immers onttucht en dus verboden. Zo ging voor hen de vervolging in vrede tijdstip gewoon door.

In *Grosse Freiheit* geeft de Duitse acteur Franz Rogowski gestalte aan Hans. Hij liet zich eerder opvallen in te weinig bekende films als *Liebe in den Gängen*, *Undine* en *Transit*, en hij speelde ook mee in Hanekes *Happy end*. Rogowski heeft uitstraling voor tien, als een Europese Joaquin Phoenix. Met hem op de affiche kan het niet misgaan.

Moordenaar

Het verhaal duikt van eind jaren 60 terug in de tijd. Het

houdt halt in 1945 en wipt dan weer naar 1957. We zien hoe Hans de celgenoot werd van Viktor (Georg Friedrich), een veroordeelde moordenaar met een vluggig staartje en een afkerige blik. De twee kunnen niet meer verschillen. Toch groeit er tussen hen iets waar je ook als kijker geen verweer tegen hebt. In Viktor's ogen staat plots mildheid te lezen als hij de cijferreeks op Hans' arm ziet. Eerder had hij nachttans staan briesen dat hij geen 'poot' wilde als celgenoot.

Zonder veel intrige en karig met dialoog brengt de filmmaker een liefde in beeld die met de jaren almaar inniger wordt. *Grosse*

**Zonder veel intrige en
karig met dialoog
brengt de filmmaker
een liefde in beeld die
met de jaren almaar
inniger wordt**

Freiheit toont zo ook een bedreven zoektocht naar tomeloos kunnen beminnen. Het einde situeert de regisseur daar waar je dat nog het minst verwacht.

Met een camera die traag door de betonnen kille beweegt – een leegstaand celencolplex in Maagdenburg deed dienst als decor – krijgen de scènes de tijd om in te werken. Die sobere stijl mist zijn effect niet.

"Jij hebt me gevonden, en ik mezelf." Liefde is soms ook het toelaten van gevoelens die je dacht niet te hebben. De mooiste films grüpen in hun cruciale scènes niet naar de megafon. Een blik vol glinstering en genegenheid zegt veel meer.